

SKÖTSEL

BADNING: Långhåriga marsvin behöver badas något oftare än korthåriga. Ett schampo för kattungar gör att huden inte torkar ut. Använd en grund skål med vatten och torka marsvinet noggrant innan det sätts tillbaka i buren.

KLIPPA KLOR: Du behöver klippa klorna på ditt marsvin cirka en gång i månaden. Du kan använda en nageltång eller en liten klosax. Undvik att klippa i pulpan, den levande delen av klon. Genom att hålla klon mot en ljuskälla kan man skymta pulpan till och med i en mörk klo. Om du ändå råkar klippa i pulpan kan du stoppa blödningen genom att använda ett blodstoppande medel.

PÄLSVÅRD: En kam med metalltänder kommer ner i de flesta pälsar. Daglig borstning avlägsnar mycket av den lösa pälsen och minskar fällning.

ETT MARSVIN ELLER TVÅ?

Marsvin är sociala flockdjur som trivs i varandras sällskap. Två marsvin av samma kön (för att undvika dräktighet och dess möjliga komplikationer) är mer gladlynta och lyckligare än ett ensamt marsvin. Observera även att enligt Jordbruksverkets regler får marsvin endast i undantagsfall hållas ensamma.

KOMPABILITET: Det är en myt att två marsvinshonar alltid kommer att slåss. Hur bra två marsvin kommer överens beror snarare på deras personlighet än deras kön. Den stora majoriteten av marsvin blir överlyckliga över att få en kompis. Den lättaste matchningen är vanligtvis mellan två ungar eller mellan en unge och en vuxen, men vuxna kan också paras ihop. Introducera marsvin på en neutral, stor yta. Bevaka noggrant under cirka en timme. Om de kommer överens kan de flyttas in i en ren bur (ju större, desto bättre eftersom det ökar chanserna för en lyckad matchning). Övervaka i ytterligare en timme för att försäkra dig om att de fortsätter att komma överens. Separera omedelbart marsvin som slåss, men använd en handduk för att undvika att själv bli biten.

KARANTÄN: Sätt varje nytt marsvin i karantän bakom stängda dörrar i 2-3 veckor. Hantera nykomlingen efter att du hanterat dina andra marsvin, tvätta händer och armar noggrant och byt tröja (eller använd en överdragsrock) efter varje fysisk kontakt för att undvika att sjukdomar sprids från ett marsvin till ett annat.

HÅLLA MARSVINET FRISKT

För att ditt marsvin ska få ett långt och friskt liv bör du hitta en marsvinskunnig veterinär (en veterinär kunnig i exotiska djur). En hälsokontroll ger veterinären en chans att lära känna ditt marsvin och ger dig en chans att ställa frågor. Veterinären kan kontrollera att marsvinet inte har parasiter, visa dig hur du klipper klorna, kontrollera att tänderna ser bra ut och att marsvinet är friskt.

Det bästa sättet att kontrollera ditt marsvins hälsa är att väga det på en digital köksvåg en gång i veckan. Anteckna på en lista! Ofta är första tecknet på sjukdom viktnedgång. I listan kan du se successiv viktnedgång och det ger dig möjligheten att söka hjälp tidigt, då många sjukdomar är lättare att behandla.

SAKER ATT HÅLLA UTKIK EFTER: Om ditt marsvin visar något av dessa tecken ska du söka veterinärvård omedelbart: vägrar äta och dricka, letargiskt, ansträngd andning, rosslar, nyser, skräp runt ögonen, matta eller insjunkna ögon, matt eller rufsig päls, sitter hopkurad, diarré, blod i urinen, haltar, tappar balans, håller huvudet snett, kliar sig ovanligt mycket eller tappar päls. Var observant.

Ovanligt beteende (som att sitta vänd mot ett hörn eller reagera långsamt) kan vara en orsak till oro. När ett marsvin är sjukt kan det bli livshotande väldigt fort. Snabb och kompetent veterinärvård kan vara livsavgörande när ditt marsvin är sjukt. När ett marsvin visar tecken på sjukdom är det ofta mycket sjukt. På grund av detta måste en vuxen vara med i skötsel av ett marsvin dagligen. De flesta bakteriella infektioner kan botas i ett tidigt skede med en behandling av en marsvinssäker antibiotika. Var inte rädd för att ringa din veterinär om du har frågor.

WARNING: Penicillinbaserade mediciner är dödliga för marsvin. Försäkra dig om att din veterinär inte skriver ut en sådan medicin. Om du är osäker på om medicinen är säker eller inte, fråga. Eftersom Baytril (en annars bra antibiotika med brett spektrum) kan påverka växten ska det endast ges till marsvinsungar som en sista utväg.

Mer information om skötsel och medicinska frågor finns på: www.guinealynx.info.

Detta blad kan laddas ner och distribueras utan kostnad, skicka dock först ett meddelande till:

pamphlet@guinealynx.info

© Copyright 2006 Guinea Lynx

Visste du att?

- Marsvin kommer ifrån Sydamerika.
- Marsvin älskar att springa och leka.
- Penicillin är giftigt för marsvin.
- Marsvin kan hoppa 3 decimeter.
- Alla marsvin har kala fläckar bakom öronen.

Ta hand om ditt marsvin

Marsvin kan vara de mest älskvärda och underbara husdjur. De kan bli 5-7 år gamla eller mer, så beslutet att ta med ett hem måste tänkas igenom noga. Ditt husdjur kommer vara beroende av dig för mat, vatten, medicinsk omvårdnad och sällskap.

Denna broschyr beskriver hur ditt marsvin ska skötas och hjälper dig ge ditt husdjur ett långt och hälsosamt liv.

TÄMJA DITT NYA HUSDJUR

När du först kommer hem med ditt husdjur kommer det att uppskatta att bli lämnad ifred under en dag för att anpassa sig till sin nya omgivning. Ett nytt marsvin kanske inte tycker om att bli upplyft och springer runt i buren för att undvika det, mutor med lockande grönsaker kommer att hjälpa till att vinna deras förtroende och med tålmod blir de flesta marsvin älskvärda husdjur som tycker om att kela. Marsvin är lättskrämda så använd en tyst röst och långsamma rörelser för att hålla dem lugna.

Ha en handduk i knät för att fånga upp "olyckor". När du lyfter och bär ditt marsvin ska du stödja hela kroppen med två händer. Marsvin skadas lätt om de tappas och kan bitas och nypas om de inte hanteras rätt.

Barn över 6 år kan hjälpa till med skötsel och matning av dessa fantastiska husdjur.

**Små barn bör övervakas när de hanterar marsvin. De bör INTE tillåtas att ta ut dem ur buren själva eller bära runt på dem.*

BOSTAD

Större är bättre! En större bur kräver städning mer sällan och ger utrymme för lek, leksaker och motion. Rymliga burar gjorda av kompostgaller eller nät och trä (skyddat så att det inte suger upp väta) eller kanalplast är klart bättre än köpta burar. Undvik burar med nätgolv, nätramper och hyllor där marsvinen kan skada sina fötter och ben. På www.cavycages.com finns mycket inspiration för den som vill bygga en egen bur. Om du inte behöver tänka på att skydda dina marsvin ifrån andra husdjur kan du ha en bur som är öppen upptill, det gör det lättare att interagera med ditt marsvin.

WARNING: Lämna aldrig ett marsvin obevakat i närheten av en hund, katt, iller eller annat rovdjur.

STORLEK: Enligt Jordbruksverkets föreskrifter ska ett marsvin ha minst 0,3 m², den kortaste sidan minst 40 cm,. Eftersom detta är absoluta minimum mått är minst 0,65 m² att föredra. Lägg sedan till minst 0,15-0,20 m² för varje ytterligare marsvin.

REKOMMENDERAS INTE: *akvarium och burar helt täckta med plast har dålig ventilation och isolerar ditt husdjur från dess omgivning genom att begränsa sikt, ljud och lukter.*

UNDERLAG: Täck burgolvet med 3-5 cm kutterspån. Byt ofta (var 3:e till 4:e dag eller oftare) för att undvika lukt och hålla ditt marsvin friskt. Du kan också använda handdukar och fleecetyg eller hundfällar. Besök www.guinealynx.info för fler idéer.

REKOMMENDERAS INTE: *spån av cederträ eller annat trä som innehåller mycket aromatiska oljor kan bidra till problem med luftvägarna. Sågspån (för dammig) och kattsand är inte heller bra som underlag.*

PLACERING: Välj ett ljusst, dragfritt rum med en stabil temperatur mellan 18-24 C°, skyddat ifrån direkt solljus och i närheten av familjeaktiviteter.

TILLBEHÖR: Vattenflaska, en tung skål som de inte kan välta, en låda med tak eller hus för att sova i och en transportbur för besök hos veterinären och andra resor.

DIET *Varje marsvin behöver dagligen:*

C-VITAMIN: Marsvin kan inte producera eget C-vitamin och behöver 10-30 mg per dag för att förhindra bristsjukdom. Du kan ge en kvarts tablett av en 100 mg tablett med rent C-vitamin (askorbinsyra) eller en liten mängd flytande droppar.

RENT KALLT VATTEN i en vattenflaska som byts dagligen. Tillsätt inte vitaminer eller mediciner i vattnet.

MARSVINSPELLETS AV HÖG KVALITÉ som innehåller C-vitamin (cirka 5,5 dl pellets per dag). Köp pellets i små kvantiteter och förvara på en sval, torr och mörk plats för att bevara C-vitaminet (kontrollera bäst före-datumet för att försäkra dig om att de är färska).

OBEGRÄNSAT MED HÖ AV HÖG KVALITÉ (timotej eller ängshö) för att hålla matsmältningssystemet igång och ge deras tänder arbete. Alfalfahö är bra till dräktiga, diande, unga marsvin eller undernärda vuxna, men på grund av den höga nivån av kalcium ska det endast ges som godis till vuxna marsvin. För mycket kalcium kan bidra till fordamet av urinstenar.

GRÖNSAKER: Ge små mängder färska grönsaker (cirka 2-2,5 dl per dag) som en kompletterande källa till C-vitamin och andra näringsämnen. Persilja, romansallad och bladgrönsaker, en liten bit morot, tomat, grön eller röd paprika, spenat och melon är populära val. Ditt husdjur kommer också att uppskatta rent, obesprutat gräs, klöver, maskrosblad samt blad och strån från färska majscolvar. Introducera nya grönsaker gradvis. När du introducerat ett antal grönsaker kan du ge daglig variation som hjälper till att hålla ditt marsvin friskt.

VALFRITT: Osötad, ren tranbärsjuice är en bra källa till C-vitamin och kan hjälpa till att förebygga urinvägsinfektioner. Späd juicen med vatten och byt 1-2 gånger per dag.

REKOMMENDERAS INTE: *Inga blandningar eller godis som innehåller nötter, kärnor, torkad frukt, socker eller färgade bitar. Inga mjölk- eller köttprodukter (marsvin är växtätare). Inga kaninpellets (de innehåller inget C-vitamin och kan innehålla antibiotika som är farlig för marsvin). Inga frön i skal (risk för kvävning). Inga multivitamin (detta kan resultera i överdosering av andra vitaminer än C-vitamin). Undvik att ge för mycket av kål och broccoli (de kan orsaka gas och ska*

ges med försiktighet eller inte alls). Undvik isbergssallad (för mycket kan göra marsvin lösa i magen).

Letar du efter ett marsvin? Adoptera!

Visste du att?

Honor kan be dräktiga när de är så unga som 4 veckor. Hanar är könsmogna när de är 3 ½ vecka gamla. Honor kan bli dräktiga några minuter efter att de fått ungar. Marsvin har 4 tår på framtassarna och 3 tår på baktassarna. När marsvin är glada, hoppar och skuttar kallas det "popcoming". Framtänderna och kindtänderna växer kontinuerligt.

GOLVTID

Marsvin behöver daglig motion. Välj en avgränsad yta med ett lättstädat golv så som ett badrum eller ett kök (undvik elsladdar och andra möjliga faror). Papperspåsar och små lådor med hål uppklippta i sidorna fungera bra som gömställen. Unga marsvin älskar att springa genom hinderbanor av rör, tuber, block och liknande. De flesta marsvin tycker om att tugga på en tom pappersrulle (uppklippta så att de inte kan fastna i dem). En tom pappersrulle fylld med hö är en bra leksak för buren eller under golvtid. En del marsvin kastar och rullar runt på kattleksaker med bjällror i.

REKOMMENDERAS INTE: *Motionshjul eller bollar kan skada marsvins ben, ryggrad eller fötter.*

REKOMMENDERAD LÄSNING: En bra bok om marsvinsskötsel kan besvara många frågor om ditt husdjur. Besök ditt lokala bibliotek för att se vad de har att erbjuda men kom ihåg att även nya böcker kan innehålla gamla och inaktuella råd. Gör efterforskningar och sök på Internet efter den mest aktuella informationen, gå till www.guinealynx.info/reviews.html för tips på engelsk litteratur.

Ditt nya marsvin kommer att bli en fascinerande och underbart husdjur. Vi är glada över att få dela våra liv med våra egna marsvin och skulle inte vilja ha det på något annat sätt!